

[Helge Madsen.]

små kommuner administrerer billigt. Der er grund til også at tænke på, at den offervilje, som mange kommunalfolk viser i deres arbejde i de små kommuner, kan ligesom få mindre plads, jo større kommunerne bliver, jo mere forretningsmæssigt de bliver drevet. Jeg vil ikke sige, at disse kommunalfolk i de små kommuner udfører et uselvsk arbejde, for jeg tror, at det er en personlig tilfredsstillelse for dem at prøve at administrere deres kommune så billigt som muligt, men det er alligevel en tiltalende form for egoisme.

Nu spiller naturligvis andre forhold end netop Gentoftes særlige kommunale stilling ind ved disse tal, men det er dog værd at have i tankerne, om nu dette at indføre Gentoftestatus for endnu en række kommuner vil være medvirkende til at øge disse kommuners udgifter. Jeg vil således pege på lovforslagets § 1 om købstadsordningen og § 2 om skolevæsenet, hvor der sikkert begge steder vil komme øget administration, men naturligvis giver § 2 også kommunerne lettelse med hensyn til behandlingen af skolesager. Der er paragraffer i forslaget, som jeg ganske kan tiltræde. § 5 om landvæsenets retter er tiltalende da disse forhold herefter kan ordnes på bredere basis, men det vil vel nok betyde en fordyrelse i første omgang. § 6 vil vi gerne se nærmere på i et udvalg. Der synes for mig her at være nogen fare for stærkere centralisation under landbrugsministeriet, medens det hidtil har ligget under amtet. Det er dog et spørgsmål, om afgørelsen fra landbrugsministeriet er at foretrække for amtsrådets afgørelse.

Vi tilsiger vor medvirken til i et udvalg at nå frem til et for disse kommuner tilfredsstillende resultat og venter så på næste etape. Som det allerede er nævnt nogle gange, er det vist vandvæsenet og brandvæsenet, som er særlig brændende.

Fuglsang: Det lovforslag, vi nu behandler, bærer ligesom det tidligere behandlede forslag vidnesbyrd om den højtærede ministers hensigt, at gå etapevis frem med hensyn til løsningen af hovedstadsområdet mange forskellige problemer. Vi behandler her en hel række nye områder, foruden byggelsens udvikling også samordningen af trafikforholdene, kloakering o. s. v. Lad

være, at mangt og meget kunne være adskilligt mere konsekvent og anderledes end i forslagene, og lad være, at det etapevis let kan blive en langvarig og også for langvarig proces, så må det initiativ, som den højtærede minister her har lagt for dagen, efter min mening i hovedtrækkene betragtes som et betydeligt fremskridt, ganske vist set ud fra den højtærede ministers tankegang — jeg beder om tilladelse til at citere —, at

„man må efterhånden som livet stiller sine fordringer om ændringer til fremme af hovedstadsområdet udvikling, honorere disse fordringer“.

Disse forslag, som her er fremsat af den konservative minister, er et nyt bevis for, hvordan livet, som den højtærede minister siger, hvordan virkeligheden gang på gang tvinger vore principielle socialistiske synspunkter om nødvendigheden af en vis samfundsmæssig planlægning igennem. Også på de områder, der her behandles, har man set, at det mere eller mindre uhemmede private initiativ har sat sig spor, som man nok tør sige skræmmer. Som en yderlighed kan nævnes de triste minder om tidligere privat foretagsomhed, der endnu den dag i dag findes her i København i visse udstrakte kvarterer på Vesterbro og Nørrebro, men også nu er det nødvendigt at have sammenfattende og regulerende organer, således som det også bliver erkendt ved nedsættelsen af forskellige kommissioner som kommissionen om hovedstadens samfærdselsforhold og byudviklingsudvalget for Københavnseggen og altså ved de lovforslag, der behandles her, hvori bl. a. nævnes en fælles kloakeringsplan for hele Københavnseggen m. m. Hovedstadsområdet udgør på mange måder en helhed, ikke mindst økonomisk og erhvervmæssigt, idet f. eks. et meget stort antal af de mennesker, der af udviklingen tvinges ud i omegnskommunerne, stadigvæk må beholde deres arbejde og virksomhed inde i selve København. Alt det gør et vist samspil med hensyn til planlægningen af nye boligområder, planlægningen af nye gader, kloakering o. s. v. og områdernes trafikmæssige forbindelser med København til noget i høj grad nødvendigt, men dette bliver der ikke altid taget hensyn til, hvor det blot er privatinteresser, spekulation o. s. v., der er afgørende. De lovforslag, som her fore-